

Spor v Matici Vyššího Vzdělání.

Obrazení a vysvětlení.

(Dokončení)

Poslední a nejničernější útok vede na výkonný výbor Matice bývalý tajemník Jos. J. Hájek. Zmíněný tajemník zdržoval jednání výboru již přes měsíc, ačkoliv prý si stěžoval, že výbor nic nedělá. Ku konci března svolal předseda schůzi výboru způsobem, který byl obvyklým, dokud panovala dobrá vůle — totiž pouhým vzkázáním. Hájek, v rozmluvě s předsedou po telefonu, odepřel se schůze účastniti, že prý nebyla patřičně svolána, a on prý není "odšlápek". Tehdy také tvrdil, že neví, nač má býti schůze svolána, že "tady nic není." Předseda tedy svolal schůzi písemně na 31. března. Universitní práce však nedovolila mu do schůze se dostavit, a s této sešlo. Následující schůzi svolal předseda na den 27. dubna, do níž se tajemník dostavil. Důležitě však nic nepředložil, — dopisy obsahující žádosti o knihy od posluchačů, o nichž cokoliv, nepodal žádání, — toliko předložil jakési "protesty", které si však potom pozorně odnesl, aby je mohl částečně v jiném znění uveřejniti. Nežli však podal jakékoliv stížnosti výboru, přednesl celou věc ve schůzi Jednoty Tyrš Cedar Rapids Sokol, což vedlo k rozeslání známých resolucí, o nichž jest jisto, že je sám Hájek psal, předložil a rozeslal.

Ve zmíněné schůzi výboru ustanoven byl podvýbor sestávající z předsedy a účetníka, aby knihy, listiny, atd., připravil k prohlídce od nestranného výboru, který měl býti ustanoven. K účelu tomu bylo úředníkem nařízeno, aby složil knihy do rukou předsedy, což pokladník a účetník učinil, — avšak p. tajemník nikoliv, ačkoliv *illegit*, že tak učinil, a to snad jen proto, aby zápisní knihu mohl odnésti.

Do mimořádné schůze svolané na den 3. května 1905, se též nedostavil, aniž poslal knihu, což platí též o odročené schůzi dne 4. května odbyvané. Jest tedy zřejmo, že on, a jedině on, zdržoval jednání výboru, a že úmysl jeho nebyl povinný, jest na bíledni. Zmínujeme se o této věci podrobně, neb byli jsme nuceni tajemníka s úřadu sesaditi, což stalo se na základě stížnosti, kterou podal předseda výboru, a jejíž opis zde podáváme.

Ct. Výk. Výboru Matice Vyššího Vzdělání:

Upozorňuji ctěný výkonný výbor na jednání p. J. Hájka, toho času tajemníka výkonného výboru, a předpokládám následující stížnosti:

1. Zmíněný Jos. J. Hájek přednesl, dle vlastního přiznání ve schůzi výkonného výboru dne 27. dubna 1905 učiněného, ve schůzi Jednoty Tyrš Cedar Rapids Sokol, jisté stížnosti proti výkonnému výboru, aniž by se byl dříve pokusil přednésti tyto zmíněné stížnosti výboru. Učinil tak teprve potom, když již přiložené resoluce Jednoty Tyrš Cedar Rapids Sokol byly rozesílány na členy Matice Vyššího Vzdělání. Jednání to zřejmě mělo za účel podnětání důvěry v Matici Vyššího Vzdělání a poškozování jejích mravních i hmotných zájmů.

2. Zmíněný Jos. J. Hájek zneužil adresát Matice Vyššího Vzdělání k rozeslání zmíněné resoluce Jed. Tyrš Cedar Rapids Sokol, kterážto neobsahuje určitou stížnost, nýbrž jen neopodstatněné podezřívání, a účel její jest očividně jen vzbuzování nedůvěry k výkonnému výboru. Že on resoluce ty rozeslal, ačkoliv ve zmíněné schůzi výkonného výboru se tvářil, jakoby o nich nevěděl a tvrdil, že žádných neobdržel, dokazují přiložené obálky, z nichž

jedna obsahuje osobní dopis Jos. J. Hájkem psaný a druhá oběžník v obálce Jednoty Tyrš Cedar Rapids Sokol, — oúě adresy psány stejnou rukou.

3. Ve zmíněné schůzi výkonného výboru bylo předsedou předsedou nařízeno Jos. J. Hájkovi, aby odevzdal výboru, sestávajícímu z předsedy a účetníka výk. výboru, veškeré knihy, dopisy a listiny Matice Vyššího Vzdělání nalézající se v jeho držení, což on dosud nečinil, ačkoliv slíbil, že je v určité době předsedovi odevzdá.

4. Zmíněný Jos. J. Hájek uveřejnil svoji stížnost ve veřejném časopise (viz přiložené číslo "Lowského Věstníku", ze dne 2. května 1905), dříve nežli mohla býti věc vyřízena ve výboru, ačkoliv mu předseda slíbil, že celá záležitost bude nestranným výborem vyšetřena. Stížnost tu nedodal členům výkonného výboru, neb ji ze schůze vzal, avšak podává ji ve veřejném časopise, zřejmě jen proto, aby budil předsudek proti Matici Vyššího Vzdělání a výkonnému výboru jejímu.

5. Zmíněný Jos. J. Hájek, dosud tajemník výkonného výboru, nesúčastnil se zvláštní schůze svolané zákonitě na den 3. května 1905, za příčinou důležitých prací výborových, a nepodal omluvu, aniž poslal do schůze zápisní knihu a listiny, jak předseda byl žádal. Že obálku obdržel, dokazuje přiložená registrační stvrženka. Zřejmý jeho úmysl jest zdržovati co nejvíce výborovou práci, což dokazuje i přiložený jeho vzdorovitý dopis. V uvážení svrchu uvedeného jednání, jehož zřejmý účel jest poškozování zájmů Matice Vyššího Vzdělání a zdržování práce její právě v době, kdy má nastati obvyklá agitace a kdy blíží se volba výkonného výboru; a v uvážení, že právě nyní jest nanejvýš zapotřebí, aby tajemník výkonného výboru byl věrným zájmem Matice Vyššího Vzdělání, a nikoliv tajným škůdcem jejím, vznáším proti zmíněnému Jos. J. Hájkovi tuto stížnost a žádám ctěný výkonný výbor, aby zmíněného Jos. J. Hájka s úřadu tajemníka sesadil, a aby na jeho místo prozatímně jiného člena výkonného výboru jmenoval.

B. Šimek, předs. výk. výb. Dne 4. května, 1905.

Nepovažujeme chlapeckou stížnost zmíněného Hájka za povšimnutí hodnou, avšak víme, že může se vzbuditi nedůvěra i bezpodstatným obviňováním. Celá jeho stížnost jest snůškou malichernosti a domněnek vyvozených osobní záští, a proto jen stručně věnovati chceme pozornost jednotlivým bodům:

1) Co se týče razítka, nebylo nikdy úředně přijato až dne 4. května 1905. Pan Severa je sám zaopatřil po poradě a tajemníkem a jinými členy výboru a tajemníkem je užíval. Proč pak se tak o ně nyní hlásí, kdy dle jeho výroku není nic na práci, nevíme, kromě že je snad chtěl zneužívat ku škodě Matice Vyššího Vzdělání, tak jako činí s adresátem. Avšak slušno též podotknouti, že, ačkoliv si odnesl vše od p. Severy, i některé osobní dopisy jeho týkající se Matice, o razítko se nikdy u p. Severy nehlásil, a mohl si je vzíti, tak jako si vzal jiné věci.

2) Že p. Severa volil za \$1,000 jest pravda. Dle jeho závazku připadá placení jeho závazku vždy na 3. září. V době volby, která se odbyvala na 15. července, p. Severa dosud druhých \$500 svého příspěvku nesložil, avšak závazek jeho měl předseda v rukou a mohl po 3. září kolektovati částku tu, která pak by se byla čítala dle stanov od 1. července. Závazek p. Severy jest dobrý jako hotovost a hotových peněz do září nebylo potřeba. Že volil pak též za první \$300 stalo se dle stanov, neb jest trvalým členem. Dodáváme,

že příspěvek p. Severy, \$2,500, má býti splacen v pěti ročních lhůtách po \$500. Dvě z těchto splátek jsou učiněny a závazek za ostatní má předseda v rukou i se zárukou pokladníka za \$5,000. Ostatně hlasy p. Severy nerozhodovaly, neb je dělili, jak Hájek sám ví. Jak jest ale Hájek oprávněn v této otázce k protestu, když on ani do této doby příspěvek nezaplatil?

3) Účetní knihy jsou prý v obchodě p. Severy a nejsou prý ve deny účetníkem. Knihy ty jsou chovány u p. Severy, poněvadž má ohnivzdornou pokladnu. Že pak není rukopis v knihách účetníkův, neopravňuje k stížnosti, neb on jest ptec za knihy zodpovědný, má k nim vždy přístup, a jsou pod jeho dozorem vedeny. Kolik účetníků, ku příkladu okresních, neb státních vede kde vlastnoručně knihy?

4) Žádá veřejně o prohlédnutí knih. Toto se stane v krátké době. Avšak proč nepodal svoji žádost výboru? Nikdy ani nehlesl. Má příčinu myslet, že se nevedou správně?

5) Dává na srozuměnou, že snad, se nevyhovělo posluchačům pokud se žádosti o české knihy týče, a tímto úmyslně překrucuje pravdu. Na české knihy se utvořil malý fond, sestávající z mimořádných příspěvků pp. Maška, Zdrůbka a Severy, a to teprve v tomto roce. Knihy byly objednány z Čech, což vyžadovalo mnoho času, a pak bylo nutno je nechat svázat. Konečně následkem titěrného jednání tajemníka se zdrželo upravení pravidel, dle nichž by se knihy rozesílaly. Že se někomu nevyhovělo pokud se Jonášova slovníku týče, jest pouhá lež. Byla-li taková stížnost, aneb nevyřízená žádost, proč ji nepředložil ve schůzi?

6) Protestuje proti tomu, aby p. Severa dále platil vedlejší výlohy, jako tisk, kolky, papír atd. To se nejlépe povedlo! Pan Severa dosud platil veškeré podobné výlohy co další příspěvek dobré věci, což činilo slušnou částku několika set dolarů. Znamenitý Hájek snad chce, aby se to platilo z částek sebraných na podporu posluchačů a protestuje proti tomu, aby p. Severa platil další vedlejší příspěvky! Podivno, že nežádal ještě, aby snížil svůj pravidelný příspěvek!

7) Žádá, aby byla veřejnosti podána pravdivá zpráva o studentech a nic nezamlčováno. Němko by mohl dle toho souditi, že se podávaly zprávy nepravdivé, což ovšem není pravda. Chce-li však Hájek, aby se veškeré podrobnosti daly do veřejnosti, pak se změnil od té doby, kdy sám ve výboru přiznával, že není slušné, aby se podrobnosti ty uveřejňovaly. Nepříjemnosti způsobené místnímu výboru v Clevelandu následkem toho, že někdo částečně uveřejnil takové zprávy, měly by býti dostatečnou výstrahou. Je-li někdo dlužníkem, není potřeba jej vystavovati na pranýř. Vztahuje-li se žádost Hájkova na zprávu o pokroku posluchačů, pak ukazuje jen svoji nevědomost, neb jakmile bychom takové zprávy uveřejnili, přestanou nám je vyučovací ústavu podávati. On neví, že ve většině těch ústavů nedostane ani posluchač určitě své známky, že je mu pouze sděleno, jestli prošel neb ne a že zprávy jsou podávány toliko rodičům. Otázka ta byla již dostatečně i ve výboru i ve veřejnosti projednána a Hájkovi, který dříve vždy souhlasil, se jedná jen o to, aby způsobil obtíže. Ostatně skuteční členové Matice mohou vždy zprávy obdržeti pod podmínkou, že je neuveřejní, a sám Hájek ví, že taková zpráva byla na žádost poslána.

8) Protest jeho, aby na výboru nebyly osoby, které stojí jedna k druhé v poměru služebném, jest oprávněný případem bývalého tajemníka. Avšak po této zkušenosti zajisté p. Severa sám se o to postará, aby se více nevydával v nebezpečí. Pochybujeme ovšem, že by se našel druhý takový "služebník"; avšak p. Severa i výbor mají právo i v budoucnosti se chrániti proti možnému opakování této příhody. Při organizaci podnikův matičních bylo zapotřebí, aby úředníci byli co možná poblíž sobě k volí častým poradám a lepšímu dohledu a proto, jedině proto, byl Hájek zvolen.

9) Byly prý p. Severou potlačovány důležité dopisy pp. Sprostýho a Hrubeczkýho. Dopisy ty byly soukromě psány p. Severovi a tajemník dopustil se velmi pochybného činu, když je vzal, a neslušnosti, když je ve schůzi četl. Dle tohoto nového kantora stane se každý dopis psaný členem výkonného výboru veřejným, je-li v něm zmínka o Matici!

10) Právě, že stížnost poslaná ústřednímu výboru Nár. Jednoty Sokolské v záležitosti dr. Jičínského nebyla snad úřední. Hájek ovšem se toliko chce před dr. Jičínským udělati hezkým, neb on ji sám psal, schválil a poslal, a dobře ví, že byla schválena většinou výboru. Byla-li však neoprávně přijata, proč vepsal odpověd ústřednímu výboru na stížnost ta do protokolu a při čtení téhož, kdy již tedy nebyl "otrokem" p. Severy, neodporoval schválení protokolu? Protest ten byl oprávněný a výborem schválený, mezi jinými též Hájkem samým.

11) Hájek tvrdí, že p. Severa užívá Matice k obchodní reklamě. Tvrzení toto jest zcela nepravdivé. Hájek sám nejlépe ví, že p. Severa až úzkostlivě se vždy vyhýbal u Matice tomu, co by se za reklamu mohlo považovati. Vždyť každému rozumnému člověku může napadnouti, že jestli se mu jednalo jen o obchodní reklamu, mohl peněz svých užití mnohem prospěšněji, aniž by se vystavováł útokům všelijakých chrtů, kteří jemu závidí obchodní úspěch, než zavisiti též kazitěi chrtův dobrou věc. S p. Severou není ptec nikdo nucen obchodovati, nechce-li a obchod jeho nemá žádného spojení s Maticí.

Ze mají členové Matice přehled té snůšky chlapeckých "stížností" a "protestů" a mohou si o tomto soukmenovci jistě učiniti vlastní úsudek.

Přejeme si toliko dodati, že v době co možná nejkratší, a dříve nežli nastane volba, dá výkonný výbor veškeré knihy, listiny atd. prohlédnouti nestranným výborem, jehož zprávu pak podá veřejnosti.

Za výkonný výbor
B. Šimek, předseda,
Jos. Měkota, prez. taj.
Veškeré dopisy atd. týkající se Matice buďtež zasílány na prez. tajemníka, jehož adresa jest:
Jos. Měkota,
Cedar Rapids, Iowa.

PRO TOHO NEJMLADŠÍHO, PRAVĚ TAK JAKO PRO DĚDEČKA.

Jest netoliko dobrým pro dospělé lidi, ale jest bezpečno míti pro děti zásobu

DR. PETRA

HOBOKO

vždy na ruce. Urovnává jejich malé choroby — vyčišťuje mladickou vlhkost a vyrážky — činí silným a otužilým tělo. Jest to dokonalý domácí lék pro všechna stáří. Vyčišťuje krev, zajišťuje mocný a zdravý oběh. Řídí žaludek a vnitřnosti, oživuje játra a dává ledvinám správný chod. Není to lékařnický lék. Jest dodáván lidem přímo majitelem

DR. PETER FAHRNEY, 112-114 Již. Hoyne Av., CHICAGO, ILL.

Adresář českých spolků.

Tábor Nebraska č. 4771 MWA.
odbyvá své pravidelné schůze každou první a třetí čtvrtek v měsíci v 8 hodin večer v obecní škole v Sokolovně. Velitel konšel Fr. Janda, návodčí Jan Závada, bankéř John Chleborád, klerk Chas. Burrowský, 1113 Dominion Str., právník A. Musil, vnitřní stráž Fr. Vančeka, vančovní stráž Vác. Dolejš.

Tábor Nebraska Lipa, č. 183 WOW.
odbyvá schůze každý první a třetí čtvrtek v měsíci v 8 hodin večer v obecní škole v Sokolovně. Velitel konšel Fr. Janda, návodčí Jan Závada, bankéř John Chleborád, klerk Chas. Burrowský, 1113 Dominion Str., právník A. Musil, vnitřní stráž Fr. Vančeka, vančovní stráž Vác. Dolejš.

Lože Jan Hus, č. 5. Rybího Pytlíka,
odbyvá své schůze každý první a třetí čtvrtek v měsíci, v 8 hodin večer, ve spolkové místnosti v Sokolovně. Velitel konšel Louis Berka K. B. & S., Fred Klama, 191 So. 15th Str., Anton Turýnek, M. of F., Jos. Novák, M. of F.

Těš Jed Sokol v Omaha
odbyvá své pravidelné schůze každou druhou v měsíci večer ve své místnosti 2224 W. 13th St., Starosta R. Havenska, tajemník Rud. Pflinger 1313 William St., účetník Ant. Suchý, pokladník Jan Kolářský.

Sbor Hvězda Nové Doby č. 86 JČD.
odbyvá své schůze každou 3. neděli v měsíci ve 8. hod. odp. v Národní síni. Předseda Anna Duda, účetníka Marie Engelthaler, pokladník Marie Vangst, 1418 William, tajemnice Vilh. Bartoš, 1418 Poplar Ave.

Sbor Boleslava č. 60, JČD.
odbyvá schůze každou druhou neděli v měsíci v Národní síni o 9h6 hod. odp. Vysloužilá předsedka Vinc. Čermák, 144 So. 16th St., předsedka Marie Hečan, 2. a William St., návodčí Kar. Pflinger, tajemník Bohana Peake, 1313 W. 14th St., účetníka Marie Pflingerá, 1313 W. 14th St., pokladnice Anna Tomáš, 1429 So. 16th St., dozorkyně Anna Mifacká, výbor majetku Františka Pešek, Marie Rajters, Marie Pěchota.

Tábor Myrta čis. 922 R. N. A.
odbyvá schůzi první nedělí v měsíci, v sokolovně síni. Předsedka Marie Boukal, místopředsedka Josefa Klama, vysloužilá předsedka Marie Holý, tajemnice Františka Soukup, 1310 South 13. St., pokladnice Františka Pešek, kancelářka Marie Velešová, manželka Anna Závada, vnitřní stráž Marie Pěchota, vančovní stráž Antonie Vančeka, výbor majetku Marie Holý, Marie Pflinger, kašmír Velešová, vyslaný do školy Marie Holý, místopředsedkyně Marie Boukal, Spol. lékař dr. L. Svoboda

Podp Sokol Tyrš č. 1.
odbyvá své schůze dvakrát měsíčně, každou 1. nedělí a 3. pondělí v měsíci v síni Metcové. Oblastní schůze odbyvá se 1. nedělí v Týnu, předsedkyně Marie Holý, místopředsedka Anna Březová, 2337 So. 19th St., účetníka Emilie Chleborád, 1502 William St., pokladnice Anna Březová, 1519 William St., dozorkyně Anna Březová, výbor majetku Františka Kuncel, Marie Hečan, účetní výbor Marie Dolejš a Aloisie Jindra.

Podp Sokolky Tyrš č. 1.
odbyvá své schůze jednou měsíčně a nice každou čtvrtou nedělí v síni Metcové. Předsedkyně Anna Pícha, 1310 So. 13th St., tajemník Anna Svoboda, 2337 So. 19th St., účetníka Emilie Chleborád, 1502 William St., pokladnice Anna Březová, 1519 William St., dozorkyně Anna Březová, výbor majetku Františka Kuncel, Marie Hečan, účetní výbor Marie Dolejš a Aloisie Jindra.

Háj Martha, č. 13 W. C.
odbyvá své pravidelné schůze vždy 4. nedělí v měsíci v Sokolovně. Předsedka, Aloisie Valous, 1925 So. 11th St., místopředsedka Barbora Holáček, 1316 So. 9th St., tajemnice, Anna Březová, 1704 So. 14th St., pokladnice Fr. Pešek, 15th a William St., vnitřní stráž M. Štěpánek, průvodčí, M. Bráda, vnitřní stráž B. Březová, vančovní stráž, M. Tomášek, výbor majetku Terezie Polkan, Jos. Vavříčka, Fr. Kraljicki, hájový lékař, Dr. L. Svoboda.

Hudební nástroje

Zaslám zdarma moje krásné ilustrované katalogy hudebních nástrojů: Klavír, písní, organy, foukací nástroje, housle, pravé české harmoniky, koncertiny s. j. Nejlepší ceny.

Výhradní jednatel V. P. Červený a Synové světově známých hudebních nástrojů. Píšte hned.

LOUIS VITÁK,
5mš 193 Wabash Ave., Chicago, Ill.

PRAPORY KOROUVĚ
Odznaky, Serpy atd.
HOTOVUJÍ
J. W. ZERZAN
OMAHA, NEB.

Předplatte se na Pokrok Západu, pouze \$1 ročně. De Čech \$1.50.